

Najpoważniejszą zmianą, którą wprowadza nowe rozporządzenie, jest obowiązkowa selektywna zbiórka bioodpadów

Rozwiane wątpliwości selektywnej zbiórki

Na stronach internetowych Sejmu opublikowana została odpowiedź Ministerstwa Środowiska na interpelację dotyczącą skutków przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Częściowo rozwiewa ona wątpliwości w zakresie wykładni przepisów tego aktu prawnego.

Materia objęta Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów od początku prac legislacyjnych budziła istotne wątpliwości, kontrowersje i zastrzeżenia ze strony samorządowej. Uwagi do jego treści były zgłaszane zarówno przez poszczególne samorzady, jak i przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, która negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia na posiedzeniu 31 sierpnia 2016 r.

Pomimo licznych uwag krytycznych minister środowiska zdecydował się jednak wydać przedmiotowe rozporządzenie, nie modyfikując w zasadzie przepisów, które budziły sprzeciw strony samorządowej. Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw 4 stycznia 2017 r. Zacznie ono obowiązywać od 1 lipca 2017 r.

Dostosowanie pojemników

Największe wątpliwości – zarówno na etapie prac legislacyjnych, jak i po ich zakończeniu – budziły i w gruncie

rzeczy cały czas budzą przepisy przejściowe znajdujące się w treści rozporządzenia. 1 lipca to dopiero początek. Dużo bardziej problematyczne od tej daty są terminy określające obowiązek dostosowania się poszczególnych gmin do jego przepisów.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia, pojemniki niespełniające wymogów tego aktu prawnego należy dostosować do wynikających z niego wymogów lub zastąpić je takimi spełniającymi te wymagania. Ma to nastąpić w terminie nie dłuższym niż pięć lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia, czyli do

1 lipca 2022 r. Jednocześnie jednak, jak stanowi § 6 ust. 2 tego aktu prawnego, pojemniki stosowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia należy oznaczyć odpowiednimi napisami, o których mowa w rozporządzeniu, w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od dnia jego wejścia w życie, tj. do 1 lutego 2018 r.

W toku wykładni powołanych przepisów rodzą się jednak istotne wątpliwości. Przepisy te nie wskazują bowiem, jak dokładnie należy rozumieć wprowadzany przez nie obowiązek. Nie wiadomo bowiem, czy odnosi się on jedynie do gmin, w których obowiązują już standardy selektywnej zbiórki, zgodne z nowymi regulacjami rozporządzenia, lecz stosowane przez gminy pojemniki nie spełniają wymogów dotyczących kolorystyki, czy też obowiązek dostosowania pojemników dotyczy wszystkich gmin. Takie rozumienie przepisów przejściowych oznaczałoby zaś, że w praktyce gminy, w których obowiązują np. system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z podziałem jedynie na frakcję mokrą i suchą, mają jedynie sześć miesięcy na zmianę systemu selektywnej zbiórki na zgodny z rozporządzeniem.

Wskazane wątpliwości zostały podniesione w treści interpelacji posła Ryszarda Wilczyńskiego (Platforma Obywatelska) z 9 marca 2017 r. Częściowe wyjaśnienie znalazło się w treści odpowiedzi udzielonej przez Sławomira Mazurka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska. W piśmie wskazał on, że przepisy przejściowe „odnoszą się do gmin, które zapewniły zgodną z rozporządzeniem liczbę pojemników, natomiast nie są one w odpowiednim kolorze i nie posiadają odpowiedniego napisu. Okres przejściowy pozwala na dostosowanie pojemników do oznaczenia napisem zgodnym z rozporządzeniem w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia oraz dostosowanie lub zastąpienie pojemników niespełniających wymagań rozporządzenia w zakresie koloru w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia”.

Taka interpretacja przepisów rozporządzenia jest korzystna dla gmin, których system selektywnej zbiórki nie jest zgodny z tym ustanawianym mocą rozporządzenia. Zgodnie z tą wykładnią, półroczny termin oznaczenia pojemników oraz pięcioletni termin ich wymiany dotyczy jedynie gmin, które już teraz prowadzą zbiórkę odpadów z podziałem na pięć frakcji, jednak stosowane przez nie pojemniki nie odpowiadają wymogom wskazanym w rozporządzeniu.

Co jednak ważne, Ministerstwo wskazało, że przepisy przejściowe nie

**Rozporządzenie
nie precyzuje,
do pojemników jakiego
koloru mają być zbierane
odpady niepodlegające
selektywnej zbiórce.
W odpowiedzi na
interpelację Ministerstwo
Środowiska zajęło
stanowisko, że to
„na gminie spoczywa
obowiązek określenia
koloru i odpowiedniego
oznaczenia pojemników
lub worków na tego
typu odpady”.**

odnoszą się do worków. Jeżeli zatem gmina będzie chciała wprowadzić na swoim terenie system zbierania odpadów w workach, powinna zapewnić odpowiednią ich kolorystykę i napisy w terminie wejścia w życie rozporządzenia, czyli od 1 lipca 2017 r.

Czy należy zmienić regulaminy?

Kolejną regulacją przejściową budzącą duże wątpliwości samorządowców jest przepis § 6 ust. 3 rozporządzenia. Zgodnie z jego treścią, umowa na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, obowiązująca w dniu wejścia w życie rozporządzenia, która określa wymagania w zakresie selek-

tywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób niezgodny z rozporządzeniem, zachowuje ważność na czas, na jaki została zawarta, jednak nie dłuższy niż do 30 czerwca 2021 r. Co jednak bardzo istotne, przepis ten odnosi się jedynie do ważności umów cywilnoprawnych zawartych przez gminy z przedsiębiorcami, nie odnosi się natomiast do uchwał przyjmowanych przez rady gmin, takich jak regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminie, które stanowią podstawę wymagań określonych w owych umowach. Ze strony samorządowej pojawiły się w związku z tym wątpliwości, czy niezgodność owych uchwał z nowym rozporządzeniem mogłaby ewentualnie być podstawą ich kwestionowania.

Także do tych wątpliwości odniosło się Ministerstwo Środowiska w odpowiedzi na interpelację poselską. Wskazało ono, że „w przypadku, gdy system selektywego zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy różni się od sposobu selektywego zbierania odpadów komunalnych określonego w ww. rozporządzeniu, wówczas konieczne będzie podjęcie uchwał w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy”. Ministerstwo wskazuje, co prawda, że wprowadzenie zmian w treści regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach będzie konieczne. Wydaje się jednak, że z odpowiedzi resortu środowiska należy wysnuć wniosek, iż sama wtórna niezgodność uchwał z treścią rozporządzenia nie może stanowić podstawy ich kwestionowania. Nie ma w niej bowiem ani słowa o konieczności dostosowania uchwał do zawartych w nim wymogów. Uchwały te zatem w dalszym ciągu obowiązują, jednak organy gminy powinny podjąć działania zmierzające do ich zmiany.

Zmiany w prawie miejscowym

W odpowiedzi na interpelację Ministerstwo Środowiska wskazało także najpóźniejszy termin wejścia w życie odpowiednich zmian w aktach prawa miejscowego. Zgodnie ze stanowiskiem ministerialnym, „gminy, które będą

korzystały z okresu przejściowego, o którym mowa w § 6 ust. 3 ww. rozporządzenia, powinny dokonać zmian w stosownych uchwałach nie później niż w momencie rozpoczęcia funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na zasadach zgodnych z przepisami rozporządzenia". Jest to stanowisko w pełni zrozumiałe, bowiem – jak zostało już wskazane – to właśnie w uchwałach określane są zasady funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki, które stanowią podstawę ustaleń w umowach zawieranych z przedsiębiorcami zajmującymi się odbiorem odpadów komunalnych.

Jednocześnie należy jednak podkreślić, że Ministerstwo wskazało, iż w treści rozporządzenia nie został określony sztywny termin podjęcia przez rady gmin uchwał modyfikacyjnych. Zostało jednak wyraźnie zaznaczone, że każda gmina „powinna pamiętać o wcześniejszym ich podjęciu ze względu m.in. na konieczność poinformowania właścicieli nieruchomości z terenu gminy o nowych zasadach selektywnego zbierania odpadów np. w ramach działań informacyjnych i edukacyjnych, do których jest zobligowana art. 3 ust. 2 pkt 8 Ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (DzU z 2016 r. poz. 250, z późn. zm.)”.

Jaki kolor do zmieszanych?

Trzecią kwestią budzącą liczne wątpliwości samorządów jest problematyka ustalenia koloru i oznaczenia pojemników, w których gromadzone będą odpady zmieszane, czyli te nienależące do żadnej z frakcji, których dotyczy obowiązek selektywnej zbiórki.

Przepisy rozporządzenia określają bowiem jedynie kolory oraz oznaczenie pojemników, w których gromadzone mają być:

- ▶ papier,
- ▶ szkło,
- ▶ metale,
- ▶ tworzywa sztuczne,
- ▶ odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.

Rozporządzenie nie precyzuje natomiast, do pojemników jakiego koloru mają być zbierane odpady niepodlegające selektywnej zbiórce, to jest odpady zmieszane. W omawianej odpowiedzi na interpelację Ministerstwo Środowiska zajęło stanowisko, że to „na gminie spoczywa obowiązek określenia koloru i odpowiedniego oznaczenia pojemników lub worków na tego typu odpady”. Podkreślić należy jednak, że kolory pojemników na odpady zmieszane nie mogą, oczywiście, być tożsame z tymi „zastrzeżonymi” dla poszczególnych frakcji odpadów zbieranych selektywnie.

Nie wszystko jasne

Odpowiedź Ministerstwa Środowiska na poselską interpelację rozwiewa wiele istotnych wątpliwości związanych z tym aktem prawnym, które były podnoszone przez samorządy już na etapie prac legislacyjnych. W dalszym ciągu jednak niektóre problemy pozostają nierozwiązane – choćby fakt, iż treść rozporządzenia w zakresie ustalenia terminu ważności dotychczasowych umów na odbieranie odpadów komunalnych lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów wykracza poza zakres delegacji ustawowej do jego wydania.

Niewątpliwie jednak odpowiedź na interpelację posła Wilczyńskiego daje istotne na-

Przepisy przejściowe odnoszą się do gmin, które zapewniły zgodną z rozporządzeniem liczbę pojemników, natomiast nie są one w odpowiednim kolorze i nie posiadają odpowiedniego napisu.

rzędzia w toku wdrażania nowych przepisów. Jakie faktyczne zmiany w zakresie funkcjonowania systemów selektywnej zbiórki przyniesie nowe rozporządzenie, pokażą jednak dopiero praktyka organów samorządowych, a także wyroki sądów administracyjnych, dokonujące wykładni kontrowersyjnych paragrafów. Na to przyjdzie nam jednak jeszcze trochę poczekać.

dr Jędrzej Bujny, Tymoteusz Mądry

SMM Legal

REKLAMA

**X KONFERENCJA
NAUKOWO-TECHNICZNA
„OCHRONA I REKULTYWACJA JEZIOR”**
Grudziądz, Hotel Rudnik, 7-9.06.2017

W programie konferencji między innymi:

- „Rekultywacja zbiorników wodnych – historia, blaski i cienie”
- „Dekada wdrażania RDW w Polsce: osiągnięcia i nadal nierozwiązane problemy w zakresie oceny stanu ekologicznego wód”
- „25 lat badań jezior Polski w programie Państwowego Monitoringu Środowiska: zmiany jakości wód w ujęciu syntetycznym”

a oprócz tego:

- nowe zagrożenia i rodzaje zanieczyszczeń
- przegląd metod i efektów rekultywacji

Więcej informacji: www.ochronajezior.pl, biuro@pzits.torun.pl

Dofinansowano ze środków

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Toruniu

Dofinansowano ze środków

Gminy-Miasto Grudziądz

PRZEGŁĄD
Komunalny

Patronat medialny

KOMUNALNY.PL